

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5Co/456/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5105201829
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Jamrich
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5105201829.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Miroslava Jamricha a členov senátu JUDr. Gabriely Veselovej a JUDr. Ladislava Mejstríka, v právnej veci žalobkyne (navrhovateľky): I. E., nar. X.X.XXXX, bytom T. L. C., J. XXX, právne zastúpená Advokátskou kanceláriou Hagara - Hagarová, s.r.o., so sídlom D. Dlabača 35, Žilina, proti žalovaným (odporcom) v rade: 1/ S. C., nar. XX.X.XXXX, bytom T. L. C., L. G. XXXX, 2/ Ing. E. A., nar. X.X.XXXX, bytom T. L. C.. L. G. XXXX, právne zastúpení Advokátska kancelária VARMUS s.r.o., Palárikova 83, Čadca, IČO: 36 863 203, v konaní o určenie neplatnosti darovacej zmluvy, o odvolaní žalovaných v rade 1/ a 2/ proti rozsudku Okresného súdu Žilina, č. k. 12C/14/2005-551 zo dňa 24.5.2012, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu m e n í tak, že návrh žalobkyne z a m i e t a .

Žalovaným v rade 1/, 2/ p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd napadnutým rozsudkom určil, že darovacia zmluva zo dňa 16.11.2004 uzatvorená medzi S. A. ako daryňou a odporcom v rade 1/ a odporcom v rade 2/ ako obdarovanými, ktorej predmetom bol prevod spoluvlastníckych podielov daryne vo výške 10/24 nehnuteľností nachádzajúcich sa v k. ú. T. L. C., a to k pozemkom parcela č. 314/3 KN zastavané plochy a nádvoria o výmere 112 m², parcela KNC č. 314/4 zast. plochy a nádvoria o výmere 56 m², zapísaných na LV č.XXX,prevod spoluvlastníckych podielov daryne vo výške 10/16 k domu s. č. XXX nachádzajúcom sa na parcele KNC č. 314/1, k pozemkom parcela KNC č. 314/1 zast. plochy a nádvoria o výmere 111 m², parcele KNC č. 314/2 zast. plochy a nádvoria o výmere 197 m², parcela KNC č. 315 záhrady o výmere 310 m², zapísaných na LV č. XXX, a ktorej vklad bol Katastrálnym úradom v Žiline, Správa katastra Kysucké Nové Mesto povolený rozhodnutím č. V 989/04 zo dňa 22.11.2004 a prevod spoluvlastníckych podielov daryne vo výške 10/16 k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v k. ú. D. E. u G., rekreačnej chate č. evidenčné 12 v časti obce Stará Ves na parcele č. 365 a k pozemkom parcela č. 365 a k pozemkom parcela č. 365 zast. plocha a nádvoria o výmere 63 m², parcela č. 366 ovocný sad o výmere 9027 m², zapísaných na LV č. XXX, ktorej vklad bol povolený rozhodnutím Katastrálneho úradu pre Olomoucký kraj, katastrálne pracovisko Přerov pod č. V 3541/2004-808 zo dňa 24.11.2004 v prospech odporcov v rade 1/ a 2/, je neplatná.

2. Odporcom v rade 1/ a 2/ uložil povinnosť nahradiť navrhovateľke trovy konania vo výške 399,36 Eur titulom zaplateného súdneho poplatku za návrh a titulom preddavkov na znalecké dokazovanie a vo výške 941,10 Eur titulom trov právneho zastúpenia na účet právneho zástupcu navrhovateľky v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň im uložil povinnosť nahradiť trovy štátu Slovenskej republiky na účet Okresného súdu Žilina vo výške 1.446,12 Eur, a to v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

3. Okresný súd v dôvodoch rozhodnutia konštatoval, že na základe vykonaného dokazovania a s poukazom na § 38 ods. 2 Občianskeho zákonníka posúdil skutkovú a právnu dôvodnosť žalobou uplatnenej pohľadávky tak, že žalobnému návrhu vyhovel. Po zhodnotení vykonaného dokazovania a všetkých dôkazov navzájom, dospel k záveru, že daryňa nebola schopná na taký úkon, akým bolo uzavretie zmluvy, a to práve pre jej zdravotný stav a duševnú poruchu. Na základe vykonaného dokazovania určil, že predmetná darovacia zmluva je neplatná, keďže daryňa nebola schopná posúdiť následky svojho konania a trpela duševnou poruchou, ktorá ju robila na tento úkon neschopnou a nespôsobilou. Okresný súd v rámci dokazovania nariadil znalecké dokazovanie za účelom zistenia pravosti, resp. nepravosti podpisu daryne na predmetnej darovacej zmluve. Zo znaleckého posudku č. 50/2009 vyhotoveného znalcom z odboru písmoznalectvo vyplynulo, že podpis daryne na predmetnej zmluve je jej pravým podpisom. Ďalej podľa záveru rozboru znaleckého posudku č. 47/2010 vypracovaného znalcom z odboru zdravotníctvo, odvetvie psychiatria, MUDr. S. T., daryňa, ktorá zomrela dňa 18.11.2004, nebola spôsobilá vykonávať žiadne právne úkony v čase spísania darovacej zmluvy dňa 16.11.2004. Nebohá A. A. v čase spísania darovacej zmluvy dňa 16.11.2004 trpela závažnou duševnou poruchou, v dôsledku ktorej nebola schopná si sama uvedomiť možný dosah svojich závažnejších životných rozhodnutí a vykonávať závažnejšie životné rozhodnutia, čiže nebola schopná uzatvárať zmluvy a dohody, nebola schopná konať primerane vo svojom mene, vystupovať pred notárom, prípadne inými štátnymi orgánmi. Podľa záverov znalca v tomto znaleckom posudku daryňa nebola schopná posúdiť následky svojho konania. Trpela závažnou duševnou poruchou, ktorá mohla ovplyvniť jej vôľu uzavrieť zmluvu, trpela duševnou poruchou, ktorá ju robila na tento úkon neschopnou a nespôsobilou vykonávať na právne úkony. Daryňa A. A. nebola schopná posúdiť obsah a dopad predmetného právneho úkonu - darovacej zmluvy. Zo znaleckého posudku vyplýva, že znalec mal k dispozícii okrem spisového materiálu aj zdravotnú dokumentáciu daryne od jej obvodného lekára a z neurologického oddelenia NsP Čadca. Daryňa v čase uzavretia darovacej zmluvy mala 78 rokov, bola hospitalizovaná na neurologickom oddelení. Počas hospitalizácie v NsP Čadca zo záznamu dňa 15.11.2004 menovaná bola spavá, dňa 16.11.2004 bola plačlivá, nekľudná, odmietala liečbu, vyzliekala sa, chcela ísť domov. Znalec poukázal, že v zdravotnej dokumentácii sú u daryni opakovane popisované rozvinuté závažné chronické ochorenia. Tieto ochorenia poukazujú na postupujúcu celkovú sklerózu všetkých ciev organizmu, postihujúce okrem iných aj cievy mozgu, kde táto skleróza ciev spôsobuje chronické nedokrvnenie mozgu, chronické nedostatočné zásobenie mozgu kyslíkom a látkami vyživujúcimi mozog, z čoho vyplývajú poruchy mozgových funkcií a následné postupné zhoršovanie duševného stavu - intelektu, pamäti a ďalších psychických funkcií. Celková ťažká skleróza všetkých ciev organizmu bola potvrdená aj pri pitve daryne. Skleróza ciev, vrátane upchávania ciev mozgu je ochorenie, ktoré sa vyvíja postupne, dlhoročne v priebehu desiatok rokov s tendenciou k vážnemu zhoršovaniu. Daryňa mala závažné poškodenie pravej temennej oblasti mozgu a pri takomto poškodení vzniká syndróm, ktorý sa skladá z prejavov poruchami priestorovej orientácie a pamäti, poruchy naučených pohybových činností a stereotypov, vyskytujú sa stavy zmätenosti (stavy narušenej jasnosti vedomia). Na narušenie psychických funkcií u daryne poukazuje aj opakované podávanie psychiatrických liekov. Znalec vyhodnotil, že v spisovej dokumentácii sa nachádzajú viaceré vyjadrenia týkajúce sa priamo alebo nepriamo duševného a zdravotného stavu daryne k predmetnému dátumu, t.j. k uzavretiu zmluvy. K vaskulárnej demencii sa pridružovali stavy závažne narušenej jasnosti vedomia, t.j. schopnosť uvedomiť si seba samého, svoje vnútorné psychické pochody, schopnosť uvedomiť si svoje okolie a vzťah k nemu. Stavy závažne narušenej jasnosti vedomia sa podľa záznamov v zdravotnej dokumentácii v tom čase u daryne prejavovali stavmi narušeného spánku, narušeného správania a nepokoja. Znalec sa nestotožnil s tvrdením svedkyne, že daryňa až do smrti lúštila krížovku tak, že krížovku vyplňovala svedkyňa. Podľa znalca vzhľadom na zdravotný stav daryne nebola schopná na takú aktivitu. Ak aj svedkovia tvrdili, že daryňa s nimi riadne komunikovala bežným spôsobom, okresný súd poukázal na to, že také tvrdenie nepreukazuje, že daryňa bola schopná posúdiť tak závažný úkon, ako je prevod svojich spoluvlastníckych podielov, pričom vypočutí svedkovia, ako je pedikérka, neboli s ňou aj dňa 16.11.2004, teda neboli s ňou v čase, keď sa daryni zhoršil zdravotný stav a kedy mala podpísať zmluvu. Nie všetci vypočutí svedkovia sú lekármi a preto ich názor je len názorom laika, ktorý nemôže objektívne posúdiť psychický stav daryne. Navyše daryňa bola už v pokročilom veku, t.j. 78 rokov, teda vo veku, v ktorom je prirodzené a bežné, že človek v takom veku trpí určitými poruchami, ktoré nemusia byť oficiálne diagnostikované a zaznamenané v zdravotných záznamoch, a to ani jeho lekárom. Podľa znalca MUDr. Kollára tu je nutné konštatovať, že pri ťažkom poškodení mozgových oblastí riadiacich pohybové funkcie, dochádza zákonite aj k ťažkému poškodeniu mozgových oblastí riadiacich psychické funkcie, nakoľko tieto oblasti v mozgu nie sú presne ohraničené a oddelené, ale sa navzájom prekrývajú. Nestotožnil sa s vyjadrením ošetrojúceho lekára,

že chudokrvnosť bola u darkyne dlhodobá. Podľa zdravotnej dokumentácie sa chudokrvnosť u darkyne vyskytla až po 07.10.2004. Nejednalo sa o dlhodobú chronickú chudokrvnosť (trvajúcu niekoľko rokov, na ktorú sa je v dlhodobom časovom období organizmus schopný adaptovať, prispôbiť), ale o ťažkú chudokrvnosť, ktorá u darkyne trvala približne 2 mesiace, na ktorú sa organizmus v takom krátkom časovom období nebol schopný adaptovať, ktorá bola život ohrozujúca, ktorá sa nezlepšovala a ktorá spôsobovala závažné celkové narušenie fungovania organizmu, vrátane mozgu, a z toho vyplývajúce závažné poruchy psychických funkcií a v krátkom čase viedla k smrti darkyne. Ošetrojúci lekár MUDr. Bobek uviedol, že darkyňa v deň prijatia bola posudzovaná pri vedomí a komunikovala a že bola schopná posúdiť svoje konanie, keďže jej navrhovali určité vyšetrovacie postupy, avšak tieto postupy odmietala. Znalec MUDr. Kollár poukázal, že bežne aj pacient so závažnou duševnou poruchou býva pri vedomí a komunikuje a že ošetrojúci lekár sa nevyjadril k orientácii v čase a priestore a k jej schopnosti posúdiť svoje konanie. Čo sa týka údajného odmietnutia vyšetrovacích postupov darkyňou, neboli uvedené žiadne konkrétne postupy a súd má za to, že ak niekto odmietne nejaké vyšetrenie, neznamená to automaticky, že pacient je schopný posúdiť svoje konanie. Zároveň je zrejmé, že darkyňa sa pýtala domov, ale jej žiadosti nebolo vyhovené bez konkretizovania dôvodov, pričom takej žiadosti sa bežne vždy vyhovie a pacient je prepustený na reverz, pokiaľ nejde o neplnoletého, zbaveného spôsobilosti. Z ničoho nie je zrejmé, prečo jej žiadosti nebolo vyhovené. Dokonca ani príbuzní darkyne nevyhoveli jej žiadosti napriek tomu, že to od nich opakovane požadovala. Teda aj týmito skutočnosťami je vyvrátené tvrdenie MUDr. J., že darkyňa vedela posúdiť svoje konanie. MUDr. J., ktorý bol ošetrojúci lekár darkyne v NsP Čadca, uviedol, že v deň prijatia menovanej do NsP Čadca bola orientovaná, čo podľa uvedenia odporcov vyvracia tvrdenie znalca MUDr. Kollára. Znalec MUDr. Kollár uviedol, že tvrdenie MUDr. J., že pacientka je orientovaná, je z odborného hľadiska pre objektívne posúdenie nepostačujúce. Odporcovia okresnému súdu predložili znalecký posudok č. 31/2010 vypracovaný MUDr. L. Kvasničkom. Okresný súd poukázal na to, že tento posudok bol vypracovaný na základe objednávky právneho zástupcu odporcov bez vedomia súdu, teda nebol vyhotovený v rámci nariadeného znaleckého dokazovania, preto súd tento posudok považoval len za listinný dôkaz v zmysle ustálenej súdnej praxe. V posudku MUDr. Kvasnička uviedol, že darkyňa v čase podpísania darovacej zmluvy trpela chorobou, ktorá by mohla ovplyvniť jej vôľu uzavrieť zmluvu, ale na základe zdravotnej dokumentácie také ovplyvnenie vôle nezistil. Následne uviedol, že na základe dostupných údajov v zdravotnej dokumentácii nezistil, že by darkyňa trpela duševnou poruchou, ktorá by ju robila pre tento úkon neschopnou, resp. obmedzovala jej spôsobilosť na právne úkony. V posudku je uvedené, že MUDr. Kvasnička mal k dispozícii zdravotnú dokumentáciu darkyne - originál, avšak z posudku vyplýva, že MUDr. Kvasnička vychádzal len z údajov vytiahnutých zo zdravotnej dokumentácie uvedených v znaleckom posudku MUDr. Kollára. MUDr. Kvasnička ani nemohol mať k dispozícii kompletnú zdravotnú dokumentáciu, keďže nebol ustanovený súdom. Jeho uvedenie, že mal k dispozícii kompletnú zdravotnú dokumentáciu, je teda zavádzajúce a je nepochybné, že vychádzal len z údajov zo zdravotnej dokumentácie uvedených v znaleckom posudku MUDr. Kollára, pričom vybral iba tie skutočnosti z údajov MUDr. Kollára, ktoré považoval za relevantné. Napriek tomu okresný súd nariadil kontrolné znalecké dokazovanie, pričom ustanovil znaleckú organizáciu - Psychiatrickú nemocnicu Philippa Pinela v Pezinku. Podľa záverov znaleckého posudku sa v plnom rozsahu stotožnili so závermi posudku MUDr. Kollára č. 47/2010 a zotrvali taktiež na tom, že darkyňa v čase podpísania darovacej zmluvy nebola schopná posúdiť obsah a dopad právneho úkonu, keďže darkyňa trpela duševnou poruchou, ktorá ju robila neschopnou a nespôsobilou vykonávať tento úkon. V posudku je taktiež uvedené, že darkyňa trpela duševnou poruchou Vaskulárnou demenciou - so stavmi zmätenosti, kedy bola narušená jasnosť jej vedomia, a aj v dôsledku iných v tom čase závažných telesných ochorení, tieto mohli významne ovplyvniť jej vôľu uzavrieť zmluvu. Podľa znaleckej organizácie stav pacientky bol tak závažný, že vyhodnotením záznamov dospeli k názoru, že stav vedomia pacientky bol významne narušený, a to po kvalitatívnej stránke, stav hodnotili ako zmätočnosť, ktorá vzniká v dôsledku nedostatočného zásobenia mozgu kyslíkom. Darkyňa v dôsledku závažnej duševnej poruchy vaskulárnej demencie a pridružených závažných somatických /telesných/ ochorení a v dôsledku narušenia jasnosti vedomia nebola schopná posúdiť následky svojho konania. Právny zástupca odporcov napriek predchádzajúcim znaleckým posudkom predložil znalecký posudok č. 275/2011 vypracovaný znaleckou organizáciou Centrum duševného zdravia, s.r.o. Závery posudku sú v zmysle tvrdení odporcov, teda že nebola zistená u darkyne prítomnosť takej duševnej poruchy, v dôsledku ktorej by bola nespôsobilá. Pripustili však, že niet sporu o tom, že telesný stav darkyne v čase realizácie úkonu bol vážny, ťažký, ale nie je možné dostatočne a spoľahlivo predpokladať a stanoviť prítomnosť závažnej duševnej poruchy, to však automaticky neimplikuje, že ťažko narušený musel byť aj jej stav psychický. Teda nezistili jednoznačne prítomnosť takej poruchy, na základe ktorej by darkyňa nebola schopná k predmetnému právnomu úkonu. Z tohto znaleckého posudku vyplýva, že

znalecká organizácia pri vypracovaní znaleckého posudku, ktorý súd taktiež posúdil ako listinný dôkaz v zmysle ustálenej súdnej praxe, keďže znalecká organizácia nebola ustanovená súdom, použila len znalecký posudok MUDr. Kollára, MUDr. Kvasničku a Psychiatrickej nemocnice Pezinok a zápisnicu z pojednávania zo dňa 10.12.2010. Teda je zrejme a nepochybné, že nemali k dispozícii kompletný spisový materiál a kompletnú zdravotnú dokumentáciu darkyne. Aj napriek tomu si dovolili hodnotiť predchádzajúce znalecké posudky a posúdiť spôsobilosť darkyne bez kompletného materiálu. Právny zástupca odporcov zároveň tvrdil, že znalci objednaní odporkyňou mali dokonca viac materiálu k dispozícii, pretože boli im poskytnuté znalecké posudky vypracované znalcami už predchádzajúcimi vypracovanými. Okresný súd však s týmto nesúhlasil, nakoľko znalci objednaní odporcami nemali k dispozícii najdôležitejší materiál, a to kompletnú zdravotnú dokumentáciu darkyne a nemali ani kompletný materiál. Nie je postačujúce vychádzať iba z údajov uvedených v znaleckých posudkoch vybraných zo zdravotnej dokumentácie, teda nie sú úplné. Aj keď v znaleckých posudkoch boli uvedené tie údaje, ktoré znalci považovali za podstatné a relevantné, pre objektívne posúdenie by mali mať znalci kompletné údaje, aby bola zachytená ich súvislosť. Avšak títo znalci okrem toho boli objednaní odporcami a vyhotovili posudky na ich podnet a v ich záujme a je logické, že pokiaľ by boli nejaké posudky v neprospech odporcov, tak by súd neboli predložené. Aj MUDr. B. uviedla, že pre takú závažnú vec, ako vyhotoviť znalecký posudok na duševný stav pre nebohú, je vždy dôležité mať k dispozícii spisový materiál a zdravotnú dokumentáciu. Avšak znalecké posudky predložené odporcami boli vyhotovené bez kompletného materiálu. Okresný súd poukázal na to, že znalci objednaní odporcami nemali kompletnú zdravotnú dokumentáciu a súdom ustanovení znalci tieto tvrdenia podrobne a odborne jednoznačne vysvetlili a trvali na svojich záveroch v znaleckých posudkov s poukazom na preukázateľný vývoj danej diagnózy. Oni nehodnotili závery iných znalcov, oni hodnotili iba duševný stav darkyne a to po preštudovaní kompletného materiálu, či spisového, tak aj zdravotného. Znalci ustanovení súdom po preštudovaní kompletného materiálu dospeli k rovnakému záveru a po vypracovaní znaleckých posudkov spoločnosť Centrum duševného zdravia, s.r.o. ich spochybňovala, hoci nemala k dispozícii kompletný materiál a vychádzala iba z údajov vybraných súdom ustanovenými znalcami a toto hodnotila. Okresný súd mal za to, že tvrdenie S. K., že postačuje uvedenie MUDr. J. o orientácii bez ďalšieho, je nepostačujúce a neobjektívne. MUDr. Lajčiaková zdôraznila spolu s MUDr. Kollárom, že je nevyhnutné posúdenie celej genézy zdravotného stavu darkyne, čo je podľa názoru súdu logické, ak ide o diagnózu, ktorá sa postupne vyvíja. Okresný súd sa stotožnil so závermi znaleckých posudkov vyhotovených znalcami ustanovenými súdom. Predložené znalecké posudky vyhotovené na objednanie odporcov nepovažoval za hodnoverné a objektívne, a to predovšetkým z toho dôvodu, že nemali k dispozícii kompletný materiál, a to aj kompletnú zdravotnú dokumentáciu, v dôsledku čoho nebolo možné objektívne posúdenie. Znalecké posudky súdom ustanovených znalcov sú rozsiahle a veľmi podrobné, čo je zrejme aj z počtu strán, na rozdiel od znaleckých posudkov predložených odporcami, ktoré hodnotili predchádzajúce znalecké posudky a ktoré bez relevantných a objektívnych skutočností uviedli záver prospešný odporcom. Súdom ustanovení znalci veľmi podrobne a zrozumiteľne odôvodnili svoje závery, s ktorými sa súd stotožnil, a zároveň vyvrátili postup pri posudzovaní, ako aj samotné závery znalcov objednaných odporcami z dôvodov uvedených v tomto rozhodnutí, ako aj z dôvodov ďalších skutočností uvádzaných na pojednávaní pri konfrontácii. Okresný súd nepovažoval za potrebné ani osobitne hodnotiť ostatné jednotlivé svedecké výpovede, keďže títo nemohli objektívne a odborne posúdiť duševný stav darkyne. Uvedenie, že sa im zdala darkyňa v poriadku, nie je postačujúce, keďže bolo to posúdenie len z laického hľadiska. Objektívne a odborné stanovisko bolo súdu dané ustanovenými znalcami (ktorí sa oboznámili aj s tými svedeckými výpoveďami), so závermi ktorých sa okresný súd stotožnil a ktoré považoval za objektívne a nestranné, na rozdiel od predložených odporcami, ktoré samozrejme predložili tie, ktoré boli v ich záujme, vyhotovené na ich žiadosť a vypracované bez kompletného materiálu - či spisového alebo zdravotného.

4. Nakoľko okresný súd návrhu navrhovateľky vyhovel, úspešným účastníkom v tomto konaní bola teda navrhovateľka, ktorej na základe uvedeného tak prináleží náhrada trov konania podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. voči odporcom v rade 1/ a 2/. Okresný súd sa zaoberal aj tým, či v danej veci nie sú splnené podmienky pre aplikáciu ust. § 150 ods. 1 O.s.p. V danej veci súd nezistil žiadne dôvody osobitného zreteľa, pre ktoré by navrhovateľke ako úspešnej účastníčke v tomto konaní nepriznal náhradu trov konania voči neúspešným účastníkom, t.j. odporcom v rade 1/ a 2/. V konaní bola v plnom rozsahu úspešná navrhovateľka, keďže súd jej návrhu vyhovel, neúspešným účastníkom v konaní boli teda odporcovia v rade 1/ a 2/, preto sú povinní hradiť aj trovy konania štátu, ktoré mu vznikli. Zo spisového materiálu bolo preukázané, že na základe uznesenia č.k. 12C/14/2005-237 zo dňa 08.10.2009 bolo znalkyni PhDr. Erike Strakovej priznané znalečné v sume 471,44 eur, z toho suma 116,17 eur z

preddavku zloženého navrhovateľkou a suma 355,27 z rozpočtových prostriedkov súdu. Na základe uznesenia č.k. 12C/14/2005-335 v spojení s uznesením č.k. 12C/14/2005-408 zo dňa 27.01.2011 bolo znalcovi MUDr. Stanislavovi Kolárovi priznané znalečné v sume 574,39, z toho suma 116,17 eur a suma 250,-eur z preddavkov a suma 324,39 z rozpočtových prostriedkov súdu. Na základe uznesenia č.k. 12C/14/2005-410 zo dňa 27.01.2011 bolo znalcovi MUDr. Stanislavovi Kolárovi priznané znalečné v sume 79,68 eur z rozpočtových prostriedkov súdu. Na základe uznesenia č.k. 12C/14/2005-494 zo dňa 29.12.2011 bolo znaleckej organizácii priznané znalečné v sume 947,34 eur, z toho suma 400,-eur z preddavku zloženého odporcami a suma 547,34 z rozpočtových prostriedkov súdu, na základe uznesenia č.k. 12C/14/2005 zo dňa 06.06.2012 bolo znalcovi MUDr. Stanislavovi Kollárovi priznané znalečné v sume 139,44 eur z rozpočtových prostriedkov súdu. Okresný súd u odporcov v rade 1/ a 2/ nezistil predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov. Trovy štátu v danej veci teda predstavujú sumu spolu 1.446,12 eur, na ktorú náhradu trov konania zaviazal spoločne a nerozdielne odporcov v rade 1/ a 2/ ako neúspešných účastníkov v tomto konaní pri aplikácii § 148 ods. 1 O.s.p. tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

5. Rozsudok okresného súdu napadli v zákonom stanovenej lehote odvolaním žalovaní 1/ a 2/ prostredníctvom právneho zástupcu. Súhlasili so záverom okresného súdu, že darovacia zmluva nie je neplatným právnym úkonom pre rozpor s dobrými mravmi. Rovnako považovali za správny záver okresného súdu, že podpis darkyne na darovacej zmluve je jej pravým podpisom. Odvolatelia ďalej uviedli, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že telesný stav darkyne bol v čase uzavretia darovacej zmluvy vážny, ťažký, čo však samo o sebe neimplikuje záver, že ťažko musel byť narušený aj jej psychický stav. Ku dňu 16.11.2004 trpela darkyňa vážnymi telesnými ochoreniami, na ktoré bola liečená. V zdravotnej dokumentácii darkyne sa nachádza len jeden záznam z roku 1976, že bola vyšetrená ambulantným psychiatrom, inak sa tam nenachádzajú žiadne záznamy o duševnej poruche darkyne. Na zistenie duševného stavu darkyne okresný súd vypočul veľké množstvo svedkov - JUDr. S. T., MUDr. J., R. O., S. K., R. T., R. J., B. A., N. E., z ktorých výpovedí mal súd preukázané, že nebohá darkyňa až do svojej smrti bola orientovaná v čase, priestore a ani ošetrujúci lekári si u nej nevšimli žiadnu známku duševnej poruchy alebo choroby. Ďalej uviedli, že na odstránenie rozporov medzi znaleckými posudkami MUDr. Kollára a Psychiatrickej nemocnice v Pezinku na jednej strane a znaleckými posudkami MUDr. Kvasničku a Centra duševného zdravia na druhej strane nariadil súd konfrontáciu medzi znalcom MUDr. Kollárom, MUDr. Lajčiakovou a MUDr. Drobou z Centra duševného zdravia. Pri konfrontácii zotrvali znalci na svojich záveroch, ale z konfrontácie znalcov vyplynuli ich zhodné závery ohľadom odborného posúdenia duševného stavu nebohej darkyne. Všetci znalci sa zhodli na tom, že je dôležité skúmať štádia vaskulárnej demencie, ktorá psychická choroba sa vyvíja postupne. Znalčka MUDr. Lajčiaková uznala, že ich znalecká organizácia neskúmala vývojové štádia vaskulárnej demencie u nebohej, čo môže mať vplyv na závery ich znaleckého posudku. Rovnako sa zhodli na tom, že zdravotná dokumentácia nebola vedená správne a úplne, bola vedená neprofesionálne a nepresne. Rovnako sa zhodli na tom, že neurológ ako odborný lekár je po psychiatrovi osoba najbližšie erudovaná na skúmanie psychiatrickej poruchy pacienta. V tejto súvislosti je dôležité zodpovedať otázku, prečo aspoň neurológ - ošetrujúci lekár MUDr. J. nespozoroval u nebohej psychiatrickú poruchu. Odvolatelia zastávali názor, že keby darkyňa touto psychiatrickou poruchou trpela, určite by to neurológ MUDr. J. zaznamenal do zdravotnej dokumentácie. Všetci znalci sa zhodli na tom, že vaskulárna demencia ako psychická choroba nie je náhly stav, ale je to dlhodobý proces, ktorý sa vyvíja. Ak teda vypočutí svedkovia pred súdom uviedli, že si nevšimli u darkyne žiadne známky duševnej poruchy a tieto si nevšimol ani ošetrujúci personál vrátane neurológa MUDr. J., z toho vyplýva logický záver, že v zdravotnej dokumentácii a v celom spisovom materiáli sa nenachádza žiadna skutočnosť, ktorá by odôvodňovala prijať záver, že nebohá darkyňa v čase uzavretia darovacej zmluvy trpela duševnou poruchou, ktorá by ju robila na takýto úkon neschopnou. Žalovaní 1/ a 2/ vytýkali okresnému súdu, že všetky vykonané dôkazy nehodnotil v ich vzájomnej logickej súvislosti. Keby tak urobil, nemohol by dospieť k záveru, že darkyňa v čase uzavretia darovacej zmluvy trpela duševnou poruchou - vaskulárnou demenciou, ktorá ju mala robiť neschopnou na uzavretie darovacej zmluvy. Okresný súd sa v záveroch svojho rozhodnutia vôbec nevysporiadal so závermi konfrontácie znalcov a v odôvodnení rozsudku len opísal závery jednotlivých znaleckých posudkov a už vôbec nehodnotil výsledok konfrontácie znalcov. Ak by tomu tak bolo, nemohol by okresný súd nechať bez povšimnutia závery konfrontácie, z ktorých vyplynulo, že zdravotná dokumentácia je neúplná a nesprávne vedená a neposkytuje dostatočné podklady k prijatiu odborného záver znalcov o tom, či darkyňa trpela duševnou poruchou. Rovnako duševná porucha - vaskulárna demencia má vývojové štádia a od zistenia tejto poruchy závisí odborný záver znalcov z odboru psychiatrie na otázku, či prípadná duševná porucha nebohej ju činila neschopnou

na uzavretie spornej zmluvy. Dôkazné bremeno je na žalobkyni, ktorá musí preukázať, že nebohá daryňa trpela takou duševnou poruchou, ktorá ju robila na uzavretie darovacej zmluvy nespornou. Takýto záver vzhľadom na rozporné závery znaleckých posudkov nebolo možné v doterajšom štádiu konania pred okresným súdom prijať. Odvolatelia považovali za nesprávny záver okresného súdu, že znalecké posudky na objednanie odporcov nie sú hodnoverné a objektívne z dôvodu, že nemali k dispozícii celý spisový materiál a kompletnú zdravotnú dokumentáciu. Znalecký posudok Psychiatrickej nemocnice v Pezinku obsahuje kompletnú zdravotnú dokumentáciu a tiež opis podstatných okolností zo súdneho spisu. Znalecká organizácia Centrum duševného zdravia mala teda dostatok dokumentácie potrebnej k vypracovaniu znaleckého posudku a prijaté závery touto znaleckou organizáciou sa javia logické a hodnoverné. Navyše za Centrum duševného zdravia znalecký posudok vypracovali dvaja znalci z odboru psychiatrie. Rovnako argumentácia žalobkyne sa javí ako účelová, keď argumentovala postupne rôznymi skutočnosťami, ktoré sa ukázali ako nepravdivé a nedôvodné, pričom jej úmyslom bolo dosiahnuť za každú cenu neplatnosť darovacej zmluvy. Odporcovia na základe uvedených skutočností žiadali, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že návrh sa zamietá a zviaže navrhovateľku nahradiť žalovaným 1/ a 2/ trovy konania vo výške 14.917,12 Eur na účet ich právneho zástupcu.

6. K odvolaniu žalovaných sa vyjadrila žalobkyňa prostredníctvom právneho zástupcu a navrhovala rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť. Uviedla, že v odôvodnení odvolania odporcovia účelovo vytrhávajú z kontextu jednotlivé časti výpovedí súdom vypočutých znalcov a svedkov. Príkladom je výpoveď N. E.. Poukázala na znenie výpovede svedkyne pred okresným súdom dňa 10.12.2010. Žalovaní uvádzajú, že svedkyňa vypovedala, že sa často s nebohú daryňou rozprávala, pričom vždy rozprávala normálne a nikdy nerozprávala „z cesty“. Takýmto oklieštením svedeckej výpovede sa snažia žalovaní zastrieť skutočný dôkazný význam výpovede svedkyne, ktorá potvrdila skutkové tvrdenia žalobkyne, že daryňa nechcela za svojho života disponovať so svojimi nehnuteľnosťami, čo bolo v kruhu jej známych a blízkych všeobecne známe. Žalobkyňa mala za to, že uniesla dôkazné bremeno a preukázala, že nebohá daryňa trpela takou duševnou poruchou, ktorá ju robila na uzavretie darovacej zmluvy neschopnou. Žalobkyňa si uplatnila trovy odvolacieho konania vo výške 79,58 Eur.

7. Krajský súd nariadil vo veci pojednávanie na deň 19.11.2012, ktorého sa zúčastnili žalobkyňa s právnym zástupcom a právny zástupca žalovaných 1/ a 2/. Právny zástupca žalovaných 1/ a 2/ v plnom rozsahu zotrval na dôvodoch podaného odvolania a v podstate zopakoval argumentáciu obsiahnutú v odvolaní. Právna zástupkyňa žalobkyne sa taktiež v celom rozsahu pridrižovala vyjadrení k jednotlivým bodom a skutkovým tvrdeniam, o ktoré svoj názor opierajú odvolatelia. Poukázala na to, že v rozpore so skutočným skutkovým stavom došlo k uzatváraniu darovacej zmluvy. V záhlaví notárskej zápisnice JUDr. Andreja Kubaščíka č. N 244/04, Nz 82/1449/04 je uvedené, že táto notárska zápisnica bola napísaná dňa 11. novembra 2004 na Notárskom úrade v Kysuckom Novom Meste u notára JUDr. Andreja Kubaščíka, kde sa mu predstavili menom a osobne neznámi podľa ich udania právnym úkonom spôsobilí S. A., S. C. a Ing. E. A.. Daryňa S. A. v tom čase bola hospitalizovaná a ležala v nemocnici, kde v dôsledku vážnych zdravotných ťažkostí dva dni po 16.11.2004 zomrela. V úmrtnom liste sa konštatujú jej zdravotné problémy, ktoré tak, ako je konštatované v znaleckých posudkoch, vylučujú to, aby pacientka komunikovala, aby bola schopná chápať skutočností, ktoré sa okolo nej dejú. Ďalej poukazovala na to, že znalecké dokazovanie súdom nariadené vyznelo v neprospech žalovaných, títo si objednali znalecký posudok v súkromných znaleckých organizáciách alebo u súkromných znalcov, ktorí závery súdom nariadeného znaleckého dokazovania vyvracajú. Posledným takýmto veľmi hodnoverným a nevyvrátiteľným znaleckým posudkom je záver ústavného súdnoznaleckého psychiatrického posudku č. 3/2011, ktoré vypracovala znalecká organizácia, a to Psychiatrická nemocnica Filipa Pinala. Na závery tohto znaleckého posudku a znaleckého hodnotenia reagovali žalovaní objednávkou znaleckého posudku, ktorý predložili súdu. Poukazovala na závery znalcov v znaleckých posudkoch nariadených súdom, ktorí konštatovali, že daryňa v čase uzatvárania darovacej zmluvy nebola spôsobilá takémuto právnemu úkonu.

8. V rámci pojednávania konaného pred krajským súdom dňa 17.12.2012, súd zopakoval dôkazy v rámci odvolacieho konania a to oboznámením obsahu výpovedí vypočutých svedkov, najmä ošetrojúceho lekára neurológa MUDr. O. J., notára JUDr. Andreja Kubaščíka, ošetrovateľky R. O. a ďalej bol oboznámený obsah a závery znaleckých posudkov znalca MUDr. Stanislava Kollára z psychiatrického oddelenia FNŠP v Žiline z č.l. 292 a nasl., znalecký posudok, ktorý je posudzovaný ako dôkaz listinou v podaní MUDr. Ladislava Kvasničku z č. l. 365, súdneho znalca z pôsobiska v Trenčíne, znalecký posudok Ústavu psychiatrickej nemocnice Philippa Pinela v Pezinku z č.l. 441 a nasl. a dôkaz listinou znaleckým posudkom ústavu Centra duševného zdravia Bánovce nad Bebravou č. l. 492. Obaja právní zástupcovia

uviedli, že im je obsah týchto dôkazov naďalej známy aj v tomto štádiu konania. Nežiadali preto čítať uvedené dôkazy, najmä znalecké posudku v celom rozsahu.

9. V záverečnom prednese právny zástupca žalovaných 1/, 2/ poukázal na svoj prednes na ostatnom pojednávaní na odvolacom súde, ako aj v priebehu doterajšieho konania. Poukázal, že neexistuje žiaden objektívny dôkaz ani dôvod na to, aby mohlo sa rozhodnúť o neplatnosti darovacej zmluvy s poukazom na zdravotný stav alebokej darykyne z hľadiska duševnej poruchy. Nebohá darykyňa žiadnou takouto duševnou poruchou netrpela, preto pokiaľ prvostupňový súd založil svoje rozhodnutie len na znaleckých posudkoch JUDr. Kollára a Psychiatrickej nemocnice v Pezinku pochybil, nevyhodnotil všetky dôkazy v ich vzájomnej logickej súvislosti, a preto navrhoval, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil, žalobu zamietol a v prípade úspechu, aby priznal žalovaným v 1/ a 2/ rade všetky trovy konania.

Právna zástupkyňa žalobkyne v záverečnej reči zotrvala na vyjadrení k odvolaniu žalovaných a na argumentácii, ktorú predniesla na poslednom pojednávaní. Upriamila pozornosť na svedeckú výpoveď MUDr. Lajčiakovej na pojednávaní dňa 4.5.2012, kde vysvetlila dôvod rozpornosti znaleckých posudkov, ktoré boli vyhotovené na základe nariadenia súdu a na základe objednávok odporcov. Znalkyňa jednoznačne uviedla, že dňa 14.11., keď bola hospitalizovaná darykyňa, t.j. v deň, keď bola privolaná lekárska pohotovosť prvej pomoci, MUDr. Y. popisuje vlastne stav akútnej cievnjej mozgovej príhody s poklesom kútika, s vytekaním slín, s poruchou reči. Dňa 16. 11. boli podávané transfúzie darykyni, pretože bola vyvolaná nutnosť transfúzií v dôsledku vážneho zhoršenia jej zdravotného stavu. V tento deň, keď sa konštatuje vážne zhoršenie zdravotného stavu a nutnosť transfúzií, došlo k podpísaniu darovacej zmluvy. Deň po podpísaní darovacej zmluvy už išlo o pokračujúci stav agónie a pacientka dňa 18.11. zomrela. Takýto záver jednoznačne vyplýva aj z pitevnej správy, darykyňa deň pred smrťou nebola fyzicky schopná, aby mohla vykonať taký závažný právny úkon pri plnom vedomí. Žiadala, aby odvolací súd v celom rozsahu potvrdil rozsudok Okresného súdu v Žiline a uplatnila si v mene zastúpenej žalobkyne náhradu trov odvolacieho konania.

10. Krajský súd ako súd odvolací pôvodne preskúmal napadnutý rozsudok okresného súdu v rozsahu mu danom ustanovením § 212 ods. 1 O.s.p. a rozsudok okresného súdu v súlade s § 220 O.s.p. zmenil tak, že návrh žalobkyne zamietla a to rozsudkom zo dňa 17.12.2012 č.k. 5Co/364/2012-605. Tento rozsudok odvolacieho súdu bol však zrušený uznesením Najvyššieho súdu SR zo dňa 19.8.2015 sp.zn. 6 Cdo 279/2013 v zmeňujúcom výroku vo veci samej a vo výroku o povinnosti žalobkyne zaplatiť žalovaným náhradu trov konania a vec bola vrátená Krajskému súdu v Žiline na ďalšie konanie. Jediným dôvodom (ako vyplýva z odôvodnenia zrušujúceho uznesenia NS SR) pre zrušenie rozsudku odvolacieho súdu bola skutočnosť, že v senáte 5Co konala a rozhodovala ako členka senátu JUDr. Dagmar Cabadajová, ktorá v minulosti pôsobila na súde prvej inštancie v tejto veci procesne významným spôsobom (vykonala dokazovanie a rozhodla v poradí prvým (neskôr však zrušeným) rozsudkom, a preto podľa názoru Najvyššieho súdu SR bola vylúčená z rozhodovania veci na odvolacom súde.

11. Najvyšším súdom vytknutú zásadnú chybu odvolací súd po vrátení veci napravil tak, že do senátu 5Co bol namiesto vylúčenej sudkyne JUDr. Dagmar Cabadajovej určený v súlade s Rozvrhom práce Krajského súdu v Žiline na rok 2016 člen zastupujúceho senátu JUDr. Ladislav Mejstřík. V ďalšom konaní po zrušení a vrátení veci dovolacím súdom konal odvolací senát v zložení predseda senátu JUDr. Miroslav Jamrich, členovia senátu JUDr. Gabriela Veselová a JUDr. Ladislav Mejstřík. Odvolací súd tým plne rešpektoval zrušujúce dôvody dovolacieho súdu.

12. V dôsledku podaného odvolania bol spis predložený na rozhodnutie o odvolaní odvolaciemu Krajskému súdu v Žiline. Odvolací súd predovšetkým konštatuje, že pokiaľ súd prvej inštancie rozhodoval podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (zák. č. 99/1963 Zb. v znení zmien a doplnkov), tento stratil účinnosť ku dňu 30.6.2016 v dôsledku nadobudnutia účinnosti nových civilných procesných kódexov, a to zák. č. 160/2015 Z.z. - Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a zák. č. 161/2015 Z.z. - Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“). Odvolací súd bol potom povinný pri svojom procesnom postupe a rozhodovaní aplikovať uvedenú novú právnu úpravu (§ 470 ods. 1 CSP) s tým, že účinky procesných úkonov súdu prvej inštancie ostali zachované (§ 470 ods. 2 CSP).

13. Pri procesnom postupe v rámci odvolacieho konania vychádzal odvolací súd najmä z nasledovných ustanovení Civilného sporového poriadku:

Podľa § 219 ods. 1 CSP, rozsudok súd vyhlasuje vždy verejne a v mene Slovenskej republiky. Pritom uvedie výrok rozsudku spolu s odôvodnením a poučením o odvolaní (o dovolaní) a možnosti exekúcie. Podľa § 219 ods. 3 CSP, vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením.

Podľa § 385 ods. 1 CSP, na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

Podľa § 191 ods. 1,2 CSP, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Vierohodnosť každého vykonaného dôkazu môže byť spochybnená, ak zákon neustanovuje inak.

14. Vychádzajúc z vyššie citovaných zákonných ustanovení odvolací súd konštatuje, že bol dodržaný v odvolacom konaní postup podľa citovaného ustanovenia § 219 ods. 3 CSP, keďže rozhodoval rozsudkom bez nariadenia pojednávania. Pokiaľ odvolací súd rozhodol rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, vychádzal z ust. § 385 ods. 1 a contrario, pretože súd prvej inštancie vykonal rozsiahle dokazovanie a nebolo potrebné dokazovanie zopakovať alebo ho doplniť.

15. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil podľa § 388 CSP, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

16. V súvislosti s právnym posúdením veci odvolací súd zdôrazňuje najmä nasledovné skutočnosti:

V prejednávanom prípade bolo z dokazovania vykonaného pred okresným súdom ako aj krajským súdom z hľadiska skutkového stavu zistené, že dňa 16.11.2004 uzatvorili odporcovia 1/ a 2/ ako obdarovaní darovaciu zmluvu s S.u A. ako daryňou. Darovacia zmluva bola uzatvorená vo forme notárskej zápisnice N 244/04, Nz 82449/04. Dňa 18.11.2004 daryňa zomrela. Zmluva bola zavkladovaná správou katastra pod č. V 989/04 rozhodnutím zo dňa 22.11.2004 v časti nehnuteľností v k. ú T. L. C. a v časti nehnuteľností v k. ú. D. E. u G. pod č. V 3541/2004-808 rozhodnutím zo dňa 24.11.2004. Žalobkyňa sa domáhala svojou žalobou vyslovenia neplatnosti uvedenej darovacej zmluvy z dôvodu, že daryňa v čase uzatvorenia darovacej zmluvy nebola spôsobilá na taký úkon a zároveň poukazovala na to, že zmluvu daryňa ani nepodpísala. Zo znaleckého dokazovania vykonaného pred okresným súdom bolo zistené, že podpis daryne na predmetnej darovacej zmluve je jej právnym podpisom.

Okresný súd zároveň nariadil znalecké dokazovanie za účelom zistenia spôsobilosti daryne uzatvoriť darovaciu zmluvu. Podľa záverov znaleckého posudku č. 47/2010 zo dňa 17.3.2010, ktorý vypracoval znalec z odboru zdravotníctvo, odvetvie psychiatria MUDr. S. Kollár, daryňa nebola schopná posúdiť následky svojho konania. V čase spísania darovacej zmluvy trpela závažnou duševnou poruchou, ktorá mohla ovplyvniť jej vôľu uzavrieť zmluvu a ktorá ju robila pre tento úkon neschopnou. Daryňa nebola schopná posúdiť obsah a dopad právneho úkonu - darovacej zmluvy. V čase právneho úkonu bola u daryne skleróza ciev ťažkého stupňa, bola potvrdená aj pitvou a v zdravotnej dokumentácii bola zachytená už v správe v roku 1977. Skleróza sa v ďalších rokoch zhoršovala a spôsobila závažnú duševnú poruchu.

Okresným súdom bolo nariadené aj kontrolné znalecké dokazovanie, pričom ustanovil znaleckú organizáciu - Psychiatrickú nemocnicu Philipa Pinela v Pezinku vyhotovením znaleckého posudku č. 3/2011. Rovnako aj podľa záverov tohto znaleckého posudku daryňa v čase vykonania predmetného právneho úkonu nebola schopná posúdiť obsah a dopad právneho úkonu, keďže trpela duševnou poruchou vaskulárnou demenciou so stavmi zmätenosti, ktorá ju robila neschopnou a nespôsobilou vykonať tento úkon.

Závery uvedených znaleckých posudkov boli spochybnené znaleckými posudkami predloženými odporcami, a to znaleckým posudkom č. 31/2010 vypracovaným MUDr. L. Kvasničkom a č. 275/2011 vypracovaným znaleckou organizáciou Centrum duševného zdravia, s.r.o. V zmysle ich záverov nebolo možné dostatočne a spoľahlivo predpokladať a stanoviť prítomnosť závažnej duševnej poruchy u daryne. Nepochybne jej telesný stav v čase realizácie úkonu bol vážny, ťažký, čo však neimplikuje záver, že ťažko narušený musel byť aj jej stav psychický. Znalci nezistili prítomnosť poruchy, na základe ktorej by nebola daryňa spôsobilá k právnemu úkonu.

17. Okresný súd sa stotožnil so závermi znaleckých posudkov vyhotovených znalcami ustanovenými súdom a preto rozhodol, že predmetná darovacia zmluva je neplatná. Odvolací súd však dospel na

základe vykonaného dokazovania tak pred okresným súdom, ako aj pred odvolacím súdom k odlišnému právnomu záveru ako okresný súd. Odvolací súd zdôrazňuje, že súd nemôže preskúmať vecnú správnosť odborných záverov znalca, čo však neznamená že je viazaný znaleckým posudkom a musí ho bez ďalšieho prevziať. Ak má súd pri rozhodovaní k dispozícii znalecké posudky s rozdielnymi závermi o tej istej otázke, musí ich zhodnotiť v tom zmysle, ktorý z nich a z akých dôvodov vezme za podklad svojho rozhodnutia a z akých dôvodov nevychádza zo záverov druhého posudku. Z ustanovenia § 191 a nasl. CSP totiž vyplýva, že dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi, ako má z hľadiska pravdivosti ten - ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov.

18. Darkyňa uzatvorila darovaciu zmluvu dva dni pred smrťou v nemocnici, vo veku 78 rokov. Jej fyzický zdravotný stav bol nepochybne ťažký, vážny. Znalci v oboch znaleckých posudkoch, ktorých vypracovanie nariadil okresný súd, dospeli k záveru o neschopnosti posúdiť následky svojho konania darkyňou, na základe závažnej duševnej poruchy vaskulárnej demencie a pridružených somatických ochorení. Vychádzali z toho, že v zdravotnej dokumentácii darkyne sa nachádza množstvo údajov nasvedčujúcich pre diagnózu duševnej poruchy v rozhodnom čase. Faktom však je, že v zdravotnej dokumentácii sa okrem záznamu z roku 1976 o vyšetrení ambulantným psychiatrom, nenachádza žiadna priama diagnóza duševnej poruchy. Zo zápisu v zdravotnej dokumentácii v deň prijatia, vykonaného ošetroujúcim neurológom MUDr. J., vyplynulo, že darkyňa bola orientovaná, pri vedomí, bola schopná posúdiť svoje konanie, keďže navrhoval liečebné postupy, ktoré ona odmietala. Závery vyplývajúce zo súdom nariadeného znaleckého dokazovania boli spochybnené znaleckými posudkami, ktoré predložili v konaní odporcovia. Odvolací súd poukazuje predovšetkým na závery znaleckého posudku č. 275/2011 vypracovaného znaleckou organizáciou Centrum duševného zdravia, s.r.o., v zmysle ktorých pri absencii lekárskeho záznamu o psychopatológii u nebohej, pri absencii psychiatrického alebo psychologického vyšetrenia, pri prítomnosti len skromných a nešpecifických záznamoch ošetrojúceho personálu, nie je možné dostatočne spoľahlivo, s dostatočne vysokou pravdepodobnosťou predpokladať a stanoviť prítomnosť závažnej duševnej poruchy. Zároveň sa v posudku zdôrazňuje, že ak znalci diagnostikovali u posudzovanej demenciu, bolo nevyhnutné stanoviť aj jej mieru a spôsob určenia miery exaktne odôvodniť, nakoľko sú psychiatrické dopady rôznych stupňov demencie na spôsobilosť k právnym úkonom odlišné. Z konfrontácie medzi jednotlivými znalcami vykonanej na pojednávaní na okresnom súde dňa vyplynulo, že sa zhodujú na skutočnosti, že vaskulárna demencia je dlhodobý proces, ktorý má štádia vývoja. Z výpovede svedkov, ktorí boli v posledných dňoch života darkyne s ňou v kontakte, komunikovali, ako aj zo záznamov ošetrojúceho personálu v nemocnici, nevyplývalo, že by u darkyne bádali príznaky duševnej poruchy.

19. Odvolací súd sa nestotožnil ani s konštatovaním okresného súdu, ktorý znalecké posudky predložené žalovanými 1/, 2/ nepovažoval za objektívne a hodnoverné najmä z dôvodu, že nemali k dispozícii kompletnú zdravotnú dokumentáciu darkyne a kompletný spisový materiál. Znalecký posudok Centra duševného zdravia s.r.o. vychádzal zo znaleckého posudku Psychiatrickej nemocnice v Pezinku, ktorý obsahuje kompletnú zdravotnú dokumentáciu a opis podstatných okolností zo súdneho spisu, čo postačovalo pre vypracovanie znaleckého posudku.

Odvolací súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že v danom prípade nebolo preukázané, že darkyňa v čase vykonania právneho úkonu - podpísania darovacej zmluvy trpela duševnou poruchou, ktorá by ju robila pre tento právny úkon neschopnou a nespôsobilou. Odvolací súd preto rozsudok okresného súdu zmenil tak, že návrh žalobkyne na určenie neplatnosti darovacej zmluvy zamietal.

20. Na záver svojho odôvodnenia rozsudku poukazuje odvolací súd aj na konštatovanie v odôvodnení zrušujúceho uznesenia Najvyššieho súdu SR v poslednom odseku odôvodnenia (zo dňa 19.8.2015 sp.zn. 6 Cdo 279/2013), kde dovolací súd uvádza, že pre účely ďalšieho konania považuje za vhodné poukázať na svoje zásadné rozhodnutie zo dňa 28. októbra 2014 sp.zn. 6Cdo 111/2012, v ktorom vyslovil záver, že rešpektujúc ochranu základného práva zaručeného čl. 14 Ústavy SR, podľa ktorého každý má spôsobilosť na práva, nemožno v zásade len na základe znaleckého posudku dospieť k presvedčivému záveru o nespôsobilosti poručiť zriadiť závet pre duševnú poruchu (obdobne aj k presvedčivému záveru o nespôsobilosti už zomrelej osoby vykonať právny úkon pre duševnú poruchu.).

21. O trovách konania pred súdom prvej inštancie, ako aj pred odvolacím súdom rozhodol odvolací súd podľa nasledovných ustanovení Civilného sporového poriadku:

Podľa § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

Podľa § 396 ods. 2 CSP, ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Na základe vyššie uvedených ustanovení CSP, odvolací súd priznal žalovaným 1/, 2/ nárok na náhradu trov pred súdom prvej inštancie, ako aj odvolacieho konania v plnom rozsahu (100 %) vychádzajúc z výsledku sporu.

22. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 Civilného mimosporového poriadku, v ďalšom texte už len „CMP“).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)